CARTE • SPORT • CARTE • SPORT • CARTE

Centenarul MIHAIL SADOVEANU

„AVENTURILE ŞAHULUI"

Uriaşa personalitate şi opera monumentală a lui Mihail Sadoveanu au fost pe larg evocate în acest an cînd s-a serbat centenarul naşterii sale. Am dori, de aceea, să consemnăm un alt element al activităţii sale laborioase — vocaţia pentru şah, joc în care a deţinut o forţă de maestru şi în care s-a consacrat ca un eminent propagandist şi organizator.

În 1926, Mihail Sadoveanu se număra printre sprijinitorii cei mai ferventi ai întemeierii Federaţiei Române de Şah, pentru ca din 1927 să devină directorul **„Revistei române de şah"**, pledînd cu pasiune pentru răspîndirea acestui joc care **„singur poate să dea plăcere fără abrutizare şi poate fi pus cu cinste alături de sporturile atletice"**. Dar, acestui joc, **„născocire de inteligenţă, pură ca şi numerele, armonios şi incomensurabil ca şi ele"** i-a dedicat maestrul inegalabile pagini în **„Aventurile şahului"**, cea mai vastă lucrare închinată tablei cu 64 pătrate, o istorie plină de tîlc a originii şi periplului şahului. A fost citită de generaţii întregi. O citesc şi acum, cu acelaşi interes, cei care bat la porţile adolescenţei, şi nu numai ei. O dovadă, faptul că recenta reeditare a Editurii „Ion Creangă" s-a epuizat într-un timp record. Şi, vorbind despre reeditări, am sugera Editurii Sport-Turism să-şi propună a scoate sub egida sa o culegere din textele sadoveniene despre tot ce aparţine domeniului sportului — şahului, în special — şi turismului. Subiectul este mai mult decît generos şi interesant.

Totodată, Sadoveanu rămîne în memorie şi ca un pasionat drumeţ, străbătînd plaiurile Moldovei şi cîntîndu-i frumuseţile cu acel glas profund, izvorît parcă din măreţia Bistriţei învolburate şi a Ceahlăului sub cer senin ; cum rămîne şi ca un pescar şi vînător neobosit. Dar, desigur, Mihail Sadoveanu, este pentru cei apropiaţi sportului, înainte de toate un **„dascăl al generaţiilor de şahişti"**, cum, pe drept cuvînt a fost şi **„marele nostru dascăl de limbă română"**.

NORVEGIA — „ŢARA FIORDURILOR"

După recenta „Primăvară scandinavă", semnată de Al. Căprariu, un nou volum, datorat de această dată lui Ioan Meiţoiu, *ne readuce în aceeaşi zonă geografică, încercînd să înfăţişeze* „o ţară în continuă mişcare, cu o istorie zbuciumată şi o spiritualitate profundă": NORVEGIA. *Însumînd impresiile culese de-a lungul a 200 de zile petrecute în „Ţara fiordurilor", autorul, înscriindu-se între coordonatele unui jurnal sentimental şi ale unei demonstraţii obiective, realizează o carte superioară prin calitatea expunerii şi fineţea observaţiei. Dacă în alte asemenea încercări datele oferite cititorului nu depăşesc prin expunere şi noutate „pliantul din muzeu", în acest caz avem în faţă o reuşită simbioză între statistică şi literatură, istoricul (aceasta este profesiunea autorului) ieşind cu dibăcie din posibilele capcane ale sterilului. Cititorului i se deschide, astfel, o poartă spre cunoaştere, care înseamnă „trecerea" într-o ţară care* „impune preţuire şi generează afecţiune". *Norvegia înseamnă „drum către nord". Parcurgîndu-l, I. Meiţoiu şi, odată cu el şi cititorul este captat nu numai de frumuseţea fascinantă şi aparte a peisajului, de vestigiile trecutului şi de realizările prezentului ci, mai ales, de oamenii Norvegiei, harnici, cu zîmbet în priviri, cu inimi deschise.* „În nordul cu fiorduri, — *spune autorul* — am întîlnit asemenea chipuri (sub zodia comuniunii-n muncă), cu-acele chipuri din natala-mi ţară. Şi cînd chemam pe cineva pe nume : Per, Olav, Holger, Fridtjof, Thor, parc-auzeam ecoul altor nume : Ion sau Gheorghe sau Marin, Ilie..." *Sînt mulţi oameni care „trăiesc" (autorul a ştiut să creeze această impresie) în acest volum, dar dintre toţi, un loc aparte îl ocupă trei — i-am numi titani ai mărilor şi ţinuturilor necunoscute —, ale căror nume spun de la sine totul :* Fridtjof Nansen, Roald Amundsen, Thor Heyderhal. *Dincolo de celebrele lor expediţii — spre Nord, spre Sud, pe apele învolburate ale Oceanului — rămîn oamenii, în care cititorii descoperă nu numai personalităţi ştiinţifice şi chiar politice, ci şi adevăraţi sportivi. Prin tot ceea ce caracterizează mai viu şi mai adevărat un sportiv : curaj, cinste, dăruire, voinţă, perseverenţă. Dealtfel, din întreaga carte se degajă acea franchețe, acel spirit de sportivitate care guvernează întreaga activitate a norvegienilor.*

„Călătorie în Ţara fiordurilor" — *apărută în* Editura Sport-Turism — *ne descoperă (sau redescoperă)* o *ţară în care* „mîndria naţională şi dragostea de libertate au fost adevăraţi factori activi, reuşind să dea norvegienilor impulsul constant către independenţă şi către progres".

Emanuel FÂNTÂNEANU

Aniversarea clubului studenţesc bănăţean

„POLI" TIMIŞOARA LA 60 DE ANI

În toamna anului 1920, odată cu înfiinţarea primei instituţii de învăţămînt superior din Banat — Şcoala politehnică din Timişoara — din iniţiativa eminentului om de ştiinţă Traian Lalescu s-a organizat şi **„Societatea sportivă Politehnica"**. „Hotărîţi de-a se îngriji de educaţia lor fizică" — după cum afirma revista „Stadion" din 5 aprilie 1921 — studenţii timişoreni au luptat cu greutăţile începutului şi cu asprimea vremurilor, bazîndu-se exclusiv pe contribuţia unor cadre didactice şi a unor simpatizanţi. Cele cinci secţii de pe atunci s-au distins doar prin creşterea unor fotbalişti de renume, cum au fost Deheleanu, Sfera, Lazăr, Chiroiu, fraţii Sepi şi alţii.

Abia după instaurarea puterii populare, activitatea sportivă a studenţilor politehnicieni din Timişoara cunoaşte o dezvoltare considerabilă. În prezent, în cadrul clubului activează 1 120 de sportivi, în 14 secţii pe ramură de sport. De instruirea şi pregătirea sportivilor se ocupă 46 antrenori, medici şi cadre didactice, sub îndrumarea catedrei de educaţie fizică şi sport a Institutului politehnic „Traian Vuia" (care are şi eficiente laboratoare de studiul sportului).

Îndeobşte, numele clubului sportiv „Politehnica"-Timişoara este legat de echipa sa de fotbal, formaţie binecunoscută pentru cîştigarea de două ori a „Cupei României" (1958 şi 1980), pentru componenţii ei din anii consacrării (Curcan, Brînzei, Tănase, Gîrleanu, Ciosescu, Dinulescu, apoi Lereter, Manolache, Surdan, Păltinişan, Dembrovschi etc.), ca şi pentru unele rezultate de excepţie (cum a fost, recent, eliminarea echipei scoţiene Celtic Glasgow din Cupa cupelor europene).

Dar ar fi nedrept, în aceste clipe sărbătoreşti pentru unul dintre cele mai puternice cluburi sportive universitare din ţară, să-i reducem faima la o singură disciplină. Politehnica Timişoara — chiar dacă şi-a făurit renumele cu încurajarea fotbalistică „haide Poli!" — s-a distins şi în alte sporturi. Culorile alb-violet ale clubului au fost cu cinste purtate de handbalişti (campioni în 1957) şi handbaliste (campioane în 1952), de atleţi, canotori, gimnaşti şi înotători.

Astăzi, clubul are 6 echipe în Divizia „A" la diverse ramuri şi posedă printre membrii săi 4 maeştri emeriţi ai sportului, 6 maeştri şi 25 de sportivi de categorie internaţională. Iată un frumos bilanţ, care onorează cel mai mare club din Banat. Acum, la sărbătorirea celor 60 de ani de existenţă, clubul studenţesc Politehnica Timişoara găseşte imboldul cel mai potrivit de a se angaja să muncească pentru a obţine în viitor rezultate tot mai înalte, spre gloria sportului românesc.

O ANIVERSARE ÎN PERIMETRUL DOCUMENTĂRII SPORTIVE

O aniversare în perimetrul documentării sportive : **„Buletinul Informativ"**, editat de Centrul de cercetări pentru educaţie fizică şi sport al C.N.E.F.S., a ajuns la numărul 300. Astfel, „Buletinul Informativ" care la început avea apariţie bilunară, a trecut ulterior la cea lunară şi a devenit acum cea mai „vîrstnică" publicaţie sportivă românească documentară.

Interesantele sale rubrici, conţinînd variate informaţii din sportul internaţional, din mişcarea olimpică, din activitatea de cercetare, medico-sportivă, constituie un preţios mijloc de documentare pentru lumea sportului din ţara noastră, pus la dispoziţie cu rigoare ştiinţifică şi generozitate publicistică.

În prefaţa numărului 300, colectivul editorial îşi asigură cititorii că va fi şi în continuare la dispoziţia sportului românesc la înălţimea cerinţelor tot mai mari ale performanţei.

A FOST ŞI EL LA GUADALAJARA...

Ne-a părăsit, acum cîtva timp, Teodor Mazilu. Împlinise — în august — 50 de ani. A plecat în plină activitate creatoare, tînăr cu adevărat în spirit, putere de muncă, în neastîmpărul preocupărilor lui multiple. Literatura noastră pierde mult prea devreme un mare dramaturg, romancier, poet şi eseist. Pierde şi sportul un statornic şi vechi prieten. Pentru că Teodor Mazilu s-a arătat, încă din adolescenţă, un entuziast iubitor de mişcare, de „participare la viaţa tumultuoasă şi colorată a stadioanelor", cum spunea aşa de frumos într-o convorbire pe care o aveam cu el. Îşi amintea totdeauna, cu o nostalgică bucurie, de meciurile echipei liceului unde i-a avut coechipieri pe Voinescu şi Ozon. Foarte tînăr ziarist, a scris rînduri calde în rubrica de specialitate a „Scînteii tineretului". Va deveni însă nedespărţit de fenomenul sportiv prin anii îndelungaţi cînd rubrica sa de la „Contemporanul" a prezentat — săptămînă de săptămînă — poeme, de o neasemuită căldură şi delicateţe, dedicate vieţii stadionului. A cîntat, cu pasiune şi admiraţie, marile victorii. Şi a fost unul dintre cei care au înţeles şi au alinat marile înfrîngeri. Nici un fir de răutate, de patimă, nici măcar de insatisfacţie personală, de iubitor de sport în faţa eşecurilor, n-a pătruns vreodată în gîndurile lui Mazilu dăruite sportului. A fost alături de echipa naţională de fotbal în mai toate meciurile ei mari din ultimii ani. Lucescu, Dinu, Dembrovschi, Dumitru, N. Răducanu, Lupescu, Sătmăreanu I şi toţi ceilalţi tricolori care au dus reprezentativa noastră la Mundialul mexican nu pot uita, sîntem siguri, prezenţa delicată — totdeauna însoţită de o vorbă bună, de o încurajare — a lui Teodor Mazilu la Guadalajara.

Cîteva fraze, dintr-o ultimă înregistrare a unei convorbiri cu Teodor Mazilu vor demonstra, mai mult ca orice, credem, cît preţuia el sportul, în vîltoarea vieţii agitate şi stresante a secolului nostru : **„Sîntem caracterizaţi secolul vitezei, secolul bombardamentului informaţional şi aşa mai departe. S-ar putea ca toate aceste lucruri să fie adevărate. Eu însă vreau să remarc un lucru care mi se pare mai pozitiv decît privilegiul de a fi contemporan cu secolul vitezei şi cu cel al bombardamentului informaţional... Eu observ — şi acest lucru se manifestă în mai toate ţările şi pe diverse planuri — că acest secol este secolul în care importanţa sportului este admisă cu toată răspunderea. I se recunoaşte sportului reala lui necesitate".**

Eftimie IONESCU

ALERGĂRI MODESTE, SPECTATORI PUŢINI

HIPISM

Săracă în concurenţi (doar 69 în 7 probe), ca şi în spectatori (mulţi dintre obişnuiţii alergărilor de trap renunţînd în ultimul timp să se mai deplaseze pe hipodromul din Ploieşti !), reuniunea de joi după-amiază n-a reuşit să satisfacă, **decît parţial**, pe plan spectacular. Spunem aşa fiindcă, din cele 7 curse programate (în sfîrşit, organizatorii s-au hotărît să renunţe, se pare, la hituri), doar două au atins un nivel spectacular satisfăcător (cele adjudecate de **Banjo** şi **Trucaj**, excelent susţinuţi în lupta finală de G. Tănase), restul neridicînd probleme cîştigătorilor respectivi. **Vigan**, deşi a pierdut teren preţios în galopul dat în ultimul ocol, s-a desprins net la jumătatea liniei drepte cîştigînd în acţiune liberă, **Faleza II** n-a avut de înfrînt decît rezistenţa opusă de Heracle, restul adversarilor fugind destul de modest, **Copist** s-a plimbat în cursa respectivă (în momentul cînd a fost demarat el a făcut „vid"), **Polux** (după o serie de performanţe „obscure") a dispus, lejer, de Jovmir şi Jalonat, iar **Ratafia** nu s-a „chinuit" nici ea prea mult în ultima cursă a zilei. În „compensaţie", organizatorii au ţinut, totuşi, să se „remarce" oferindu-ne o noutate de ultimă oră : absenţa bufetului, care, chiar aşa rudimentar cum funcţiona, satisfăcea, totuşi, anumite obligaţii organizatorice. Cam aşa au stat lucrurile joi după-amiază. Poate că în reuniunile viitoare...

Rezultate tehnice : Cursa 1 : 1. Vigan (I. Oană) rec. 1:43,7, 2. Aldina. Simplu 3, ordinea 10. **Cursa a 2-a :** 1. Faleza II (I. Bănică) rec. 1:35,2, 2. Heracle, 3. Onix. Simplu 6, ordinea 7, event 25, ordinea triplă 322. **Cursa a 3-a :** 1. Copist (A. Ştefănescu) rec. 1:35,1, 2. Selima, 3. Dinia. Simplu 2,60, ordinea închisă, event 24, ordinea triplă 1803, triplu cîştigător 1078. **Cursa a 4-a :** 1. Banjo. (G. Tănase) rec. 1:30,3, 2. Palicar Simplu 1,60, ordinea 3, event 13. **Cursa a 5-a :** 1. Trucaj (G. Tănase) rec. 1:31,0, 2. Indian, 3. Sabău. Simplu închis, ordinea închisă, event 22, ordinea triplă 523. **Cursa a 6-a :** 1. Polux (I. Florea) rec. 1:34,6, 2. Jovmir, 3. Jalonat. Simplu 13, ordinea 9, event 92, ordinea triplă 407, triplu cîştigător 394. **Cursa a 7-a :** 1. Ratafia (R. Arsene) rec. 1:34,4, 2. Olteniţa, 3. Tamarint. Simplu 4, ordinea 19, event 32. Retrageri : Bafia.

Gh. ALEXANDRESCU

ANUNŢ

Universitatea cultural-ştiinţifică Bucureşti, în colaborare cu Centrul de cercetări pentru educaţie fizică şi sport şi Consiliul municipal pentru educaţie fizică şi sport, anunţă ţinerea cursului de reciclare cu tema : **„APLICAREA TEORIEI MODELELOR ÎN SPORTUL DE ÎNALTĂ PERFORMANŢĂ"**.

Masa rotundă, condusă de conf. dr. [illegible]icu Alexe, cu participarea cercetătorilor Claudia Simionescu, Corneliu Răduţ, Ilie Stupineanu, Petre Voicu şi Pierre Hillerin, va avea loc luni, 17 noiembrie 1980, în sala Dalles, la orele 12,30.

RĂSPUNDE Ion Poştaşu

NELU QUINTUS, PLOIEŞTI. Un catren dedicat lui Ilie Năstase, care în ultimul timp a cîştigat două turnee :

Celor care vor să fie
În al tenisului „top",
Iată că şi-acum, Ilie,
Le mai pune cîte-un... stop !

LUCIAN MIHĂILESCU, BUCUREŞTI. Nu există criterii absolute în acordarea notelor la „Trofeul Petschovschi". Notele acordate publicului spectator sînt în funcţie de prezenţa lui pe stadion, chiar în condiţiile unui timp nefavorabil (ploaie, frig, vînt etc.), ceea ce ilustrează dragostea lui pentru fotbal, modul cum îşi susţine echipa favorită, comportarea lui, în general. Am precizat, **în general**, fiindcă este greu de conceput un meci de fotbal la care unii spectatori să nu-şi manifeste nemulţumirea faţă de unele decizii ale arbitrului sau faţă de jocul dur al unui adversar. Acel „10" de pe Stadionul Republicii, de la meciul Sportul studenţesc — F.C. Olt a fost acordat în condiţiile unui arbitraj care n-a primit decît nota 7. Apropo : şi întîmpinarea dv. ar putea să suscite unele... proteste! Ceea ce nu înseamnă că nu vă considerăm un sincer iubitor al fotbalului, chiar şi prin faptul că aţi ridicat problema de mai sus.

MARCEL PRECUP, BRAŞOV. Cel mai înalt jucător de baschet din campionatul nostru este Roman Opşitaru (Steaua), care măsoară... 2,10 m, iar cea mai înaltă jucătoare este Ştefania Borş (Voinţa Bucureşti), care are 1,91 m. În orice meci, deci, ei sînt la... înălţime !

MIŞU PAVELEA, BUCUREŞTI. Din moment ce a fost trecut în foaia de arbitraj, un jucător de rezervă poate fi pedepsit pentru un act de indisciplină, chiar dacă n-a apucat să intre în teren şi să joace, dar a avut o atitudine necorespunzătoare pe banca de rezerve. Nu mai departe decît săptămîna trecută,

s-a şi înregistrat un astfel de caz : Gheorghe Gheorghe, portarul de rezervă al echipei Flacăra Moreni, nu şi-a... ţinut gura în meciul cu Pandurii Tg. Jiu şi a fost suspendat pe 2 etape pentru atitudine necuviincioasă faţă de arbitru. În felul său, Gheorghe Gheorghe a stabilit o performanţă unică. Pe care însă, desigur, nimeni nu e dornic s-o egaleze !

GHEORGHE MAXIM, SATU NOU. 1. În fiecare sîmbătă, ziarul nostru publică clasamentul în întrecerea de „tineret-speranţe". 2. Spaţiul nu ne permite să publicăm şi clasamentele celor 40 de campionate judeţene. Dar, cred că un ziar judeţean ar putea face acest lucru, fireşte, referindu-se la situaţia locală. Poate că-i înduplecaţi pe cei de la „Vremea Nouă" din Vaslui !

Ilustraţii : **N. RODICA**